

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 599/2014*
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1^Α, Αθήνα, την 28^η Νοεμβρίου 2014, ημέρα Παρασκευή και ώρα 15:30, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτριος Κυριτσάκης

Μέλη: Βικτωρία Μερτικοπούλου,
Λευκοθέα Ντέκα (Εισηγήτρια),
Νικόλαος Νικολαΐδης.

Γραμματέας: Παρασκευή Α. Ζαχαριά.

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της προηγούμενης γνωστοποίησης συγκέντρωσης κατ' άρθρο 6 παρ. 1-3 του ν. 3959/2011 από το Συνεταιρισμό με την επωνυμία «Προμηθευτικός και Καταναλωτικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης Μελών ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ» (δ.τ. «ΣΥΝ. ΜΕΛΩΝ ΙΝΚΑ Π.Ε.»), σχετικά με την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΙΔΑΛΗΣ ΜΑΡΚΕΤ Α.Ε.» (δ.τ. «ΒΙΔΑΛΗΣ ΜΑΡΚΕΤ Α.Ε.»), «ΒΙΔΑΛΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.» και «ΒΙΔΑΛΗΣ ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΙΚΗ Α.Ε.»).

⇒ ³ Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε μία επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: (1) Έκδοση για το ΦΕΚ. Στο ενδιαφερόμενο μέρος θα επιδοθεί η απόρρητη έκδοση. Από την παραπάνω έκδοση έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α'/20.4.2011), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 54 Β'/16.1.2013). Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

Στην αρχή της συζήτησης, ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στην αρμόδια Εισηγήτρια, Λευκοθέα Ντέκα, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 8515/27.11.2014 Έκθεσή της και πρότεινε για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σ' αυτή, την **έγκριση** από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011, της από 3.11.2014 (αριθ. πρωτ. 7961) γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης που αφορά στην απόκτηση του ελέγχου της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΙΔΑΛΗΣ ΜΑΡΚΕΤ Α.Ε.» από τον συνεταιρισμό με την επωνυμία «ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΜΕΛΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ», δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Με την ολοκλήρωση της ανάπτυξης της εισήγησης, το Τμήμα της ΕΑ, προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης με τη συμμετοχή της Εισηγήτριας της υπόθεσης, Λευκοθέας Ντέκα, η οποία δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία και αφού έλαβε υπόψη την έκθεση της αρμόδιας Εισηγήτριας, όλα τα στοιχεία του φακέλου της ανωτέρω υπόθεσης, τις απόψεις των μελών και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Στις 3.11.2014 με το υπ' αριθ. πρωτ. 7961 έγγραφο, ο συνεταιρισμός με την επωνυμία «Προμηθευτικός και Καταναλωτικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης Μελών ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ» (δ.τ. «ΣΥΝ. ΜΕΛΩΝ ΙΝΚΑ Π.Ε.») (εφεξής και γνωστοποιούσα ή Συνεταιρισμός) γνωστοποίησε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΕΑ»), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 παρ. 1-3 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, ότι θα αποκτήσει αποκλειστικό έλεγχο επί της εταιρίας με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΙΔΑΛΗΣ ΜΑΡΚΕΤ Α.Ε.» και τους διακριτικούς τίτλους «ΒΙΔΑΛΗΣ ΜΑΡΚΕΤ Α.Ε.», «ΒΙΔΑΛΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.» και «ΒΙΔΑΛΗΣ ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΙΚΗ Α.Ε.» (εφεξής και ΒΙΔΑΛΗΣ ή εξαγοραζόμενη), μέσω της εξαγοράς του συνόλου των μετοχών του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου αυτής (συνολικά [...] μετοχών), δυνάμει του από 4.10.2014 «Προσυμφώνου Πώλησης και Μεταβίβασης Μετοχών Α.Ε.» (εφεξής «Προσύμφωνο») που υπογράφηκε μεταξύ του συνόλου των μετόχων της εξαγοραζόμενης, [...] και της γνωστοποιούσας, καθώς και σχετικής «Σύμβασης Μεταβίβασης Μετοχών» που θα υπογραφεί με την πλήρωση των προβλεπόμενων στο Προσύμφωνο όρων [...], εγκριτική απόφαση ΕΑ [...].

Α. ΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

2. Ο Συνεταιρισμός, με έδρα στα Χανιά Κρήτης, ιδρύθηκε το 1979, αριθμεί περί τα 4.500 μέλη και δραστηριοποιείται στη λειτουργία και εκμετάλλευση καταστημάτων ειδών σούπερ μάρκετ στην Κρήτη. Λειτουργεί 30 καταστήματα λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ στην Κρήτη (24 καταστήματα στο νομό Χανίων, 3 καταστήματα στο νομό Ρεθύμνου, 2 καταστήματα στο νομό Ηρακλείου και 1 κατάστημα στο νομό Λασιθίου) υπό το σήμα «INKA», 3 καταστήματα - πρατήρια χονδρικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ στην Κρήτη και μία κεντρική αποθήκη στην έδρα της εταιρίας, ενώ έχει συνάψει συμβάσεις δικαιόχρησης με [...] εταιρίες, οι οποίες εκμεταλλεύονται συνολικά [...] μικρότερα καταστήματα σούπερ μάρκετ και παντοπωλεία στην Κρήτη, υπό το σήμα «INKA», συνήθως παράλληλα με το σήμα έκαστης επιχείρησης. Ο Συνεταιρισμός πραγματοποιεί χονδρικές πωλήσεις ειδών σούπερ μάρκετ στην Κρήτη, τόσο μέσω των τριών προαναφερόμενων πρατηρίων χονδρικής, όσο και μέσω των 30 καταστημάτων σούπερ μάρκετ που διαθέτει [βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 8281/17.11.2014 επιστολή]. Ο Συνεταιρισμός είναι μέλος του ομίλου «ΕΛ.ΟΜ.Α.Σ. Ελληνικός Όμιλος Αγορών Σούπερ Μάρκετ Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης» και κατέχει [...] ενώ ο [...], Πρόεδρος του Δ.Σ. του Συνεταιρισμού, είναι επίσης μέλος της ενδεκαμελούς Διαχειριστικής Επιτροπής του ομίλου «ΕΛ.ΟΜ.Α.Σ.».
3. Η εταιρία ΒΙΔΑΛΗΣ, με έδρα στην Αττική, ιδρύθηκε το 1983 και λειτουργεί 12 καταστήματα λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ (2 στην Τήνο, 2 στη Νάξο, 1 στην Πάρο, 1 στη Σύρο, 1 στη Μήλο, 1 στη Σαντορίνη, 2 στην Κάλυμνο και 2 στη Χίο) και 5 καταστήματα χονδρικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ (cash & carry) (στις νήσους Σύρο, Τήνο, Νάξο, Πάρο και Σαντορίνη) υπό το σήμα «ΒΙΔΑΛΗΣ». Επιπροσθέτως, αποτελεί τον αποκλειστικό μέτοχο της εταιρίας «AEGEAN LOGISTICS A.E. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΕΙΔΩΝ SUPER MARKET», με έδρα στην Αττική και έχει αντικείμενο δραστηριοτήτων την αποθήκευση και διανομή ειδών σούπερ μάρκετ και την παροχή υπηρεσιών logistics, την οποία θα αποκτήσει μέσω της παρούσας συναλλαγής ο Συνεταιρισμός. Η ΒΙΔΑΛΗΣ είναι μέλος του ομίλου «ΕΛ.ΟΜ.Α.Σ.».

Β. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ - ΕΝΝΟΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

4. Η υπό κρίση πράξη γνωστοποιήθηκε εμπροθέσμως και παραδεκτώσ στην ΕΑ σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 45 του ν. 3959/2011. Συγκεκριμένα, το Έντυπο Γνωστοποίησης υπεβλήθη στην ΕΑ την 3.11.2014, ήτοι εντός 30 ημερών από την υπογραφή του Προσυμφώνου. Επιπροσθέτως, η γνωστοποιούσα προσκόμισε φύλλο της εφημερίδας «Ναυτεμπορική» της 7^{ης}.11.2014 (αριθ. φύλλου 25.626), στο οποίο δημοσιεύθηκε η υπό κρίση πράξη κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 6 του ν. 3959/2011 και στην υπ' αριθ. 558/VI/2013 απόφαση της ΕΑ. Το κείμενο της δημοσίευσης αναρτήθηκε στις 14.11.2014 στον διαδικτυακό τόπο της ΕΑ. Τη γνωστοποίηση συνόδευε το προβλεπόμενο στο άρθρο 45 παρ. 1 του ν. 3959/2011 παράβολο των €1.100 [Σειρά Η7528534, α/α 17103].
5. Η υπό κρίση γνωστοποίηση κατέστη πλήρης και προσήκουσα, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3959/2011, την 17.11.2014 με την υπ' αριθ. πρωτ. 8281/17.11.2014 επιστολή της γνωστοποιούσας, σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. 8060/7.11.2014 επιστολής παροχής

πρόσθετων στοιχείων απαραίτητων για την αξιολόγηση της συγκέντρωσης, βάσει των άρθρων 38 και 8 παρ. 11 του ν. 3959/2011, της Υπηρεσίας.

6. Η γνωστοποιηθείσα πράξη συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 περίπτωση (β) του ν. 3959/2011, διότι ο Συνεταιρισμός θα αποκτήσει κατά τα ανωτέρω το σύνολο των μετοχών της ΒΙΔΑΛΗΣ, με τα αντίστοιχα δικαιώματα ψήφου, και θα έχει δικαίωμα διορισμού του συνόλου των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αποκτώντας κατά τον τρόπο αυτό αποκλειστικό έλεγχο επί της εξαγοραζόμενης.
7. Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση στην ΕΑ, δεδομένου ότι πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 6 του ν. 3959/2011 και συγκεκριμένα:
 - (α) ο αθροιστικός παγκόσμιος κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών στην συγκέντρωση εταιριών για το οικονομικό έτος 2013 ανήλθε συνολικά στο ποσό των € 190.363.832, ήτοι €146.329.388 για το Συνεταιρισμό και €44.034.444 για τη ΒΙΔΑΛΗΣ, και
 - (β) σε εθνικό επίπεδο, οι κύκλοι εργασιών για έκαστη των συμμετεχουσών εταιριών ξεπέρασαν για το έτος 2013 τα 15 εκ. ευρώ (με τους εθνικούς κύκλους εργασιών να ισούνται με τους παγκόσμιους).
8. Η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν έχει κοινοτική διάσταση και συνεπώς υπόκειται στην αρμοδιότητα της ΕΑ, διότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων.

Γ. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ – ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

Ο κλάδος διανομής ειδών σούπερ μάρκετ

9. Οι σχετικές αγορές προϊόντων της υπό κρίση συγκέντρωσης [για τον ορισμό βλ. απόφαση υπ' αριθ. 558/VII/2013 της ΕΑ – Έντυπο Γνωστοποίησης Συγκέντρωσης υπό 6i] σχετίζονται με το κλάδο διανομής ειδών σούπερ μάρκετ, ήτοι της διανομής ειδών διατροφής και λοιπών καταναλωτικών αγαθών καθημερινής κατανάλωσης προς ικανοποίηση των τρεχουσών αναγκών των νοικοκυριών [βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.946 - INTERMARCHE/SPAR, παρ. 7, Μ.991 - PROMODES/CASINO, παρ. 14, Μ.1684 - CARREFOUR/PROMODES, παρ. 9, και Μ.2115 - CARREFOUR/GB, παρ. 7, καθώς και ενδεικτικά αποφάσεις ΕΑ υπ' αριθ. 176/III/2001 υπό III.1, 194/III/2001 υπό 2, 204/III/2001 υπό III, 330/V/2007 υπό IV.1.A, 381/V/2008 υπό III και 496/VI/2010, παρ. 36]. Από την άποψη των δυνητικών αποτελεσμάτων στον ανταγωνισμό, ο εν λόγω κλάδος διακρίνεται κατ' αρχήν σε δύο κατηγορίες αγορών:
 - (α) αγορά διανομής ειδών σούπερ μάρκετ, στην οποία οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ ενεργούν ως προμηθευτές των τελικών καταναλωτών και
 - (β) αγορά εφοδιασμού ειδών σούπερ μάρκετ («αγορά ζήτησης»), στην οποία επιχειρήσεις πώλησης ειδών διατροφής και λοιπών καταναλωτικών αγαθών καθημερινής χρήσης ενεργούν ως αγοραστές έναντι των παραγωγών των προϊόντων που πωλούνται από αυτές στους τελικούς καταναλωτές [βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.1221 – REWE/MEINL, παρ. 9, Μ.4590-REWE/DELVITA υπό III, καθώς και απόφαση Γαλλικής ΑΑ υπ' αριθ. 14-DCC-173 DIA/CARREFOUR, παρ. 8].

10. Κατά πάγια πρακτική η αγορά χονδρικής πώλησης διακρίνεται από την αγορά λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ [βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΕΑ υπ' αριθ. 204/III/2001 υπό III, 330/V/2007 υπό IV.1.B, 381/V/2008 υπό III και 467/VI/2009 υπό III, καθώς και απόφαση Γαλλικής ΑΑ υπ' αριθ. 10-DCC-25 LOUIS DELHAIZE/ Η DISTRIBUTION, παρ. 27-28]. Με την άποψη αυτή συμφωνεί και ο Σύνδεσμος [βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, Τμήμα 6 υπό 6.1.i].

Η αγορά λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ – Η αγορά διανομής

11. Τα είδη διατροφής αποτελούν το σημαντικότερο ποσοστό της ποικιλίας των προϊόντων που διατίθενται προς αγορά στους τελικούς καταναλωτές από τα καταστήματα λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ. Πλέον των ειδών διατροφής, τα προαναφερόμενα καταστήματα συνηθίζεται να προσφέρουν στους τελικούς καταναλωτές και μια σειρά λοιπών προϊόντων καθημερινής κατανάλωσης, όπως απορρυπαντικά, καλλυντικά ευρείας κατανάλωσης, είδη προσωπικής υγιεινής, καθαριστικά, ζωοτροφές κ.λπ. (άλλως προϊόντα οικιακής χρήσης ή παντοπωλείου). Σύμφωνα με την πρακτική της Ε.Επ. και της ΕΑ, τόσο τα είδη διατροφής όσο και τα προαναφερόμενα προϊόντα οικιακής χρήσης εντάσσονται στην αγορά λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ [βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.4590 - REWE/DELVITA, παρ. 10 επ., Μ.3905 – TESCO/CARREFOUR, παρ. 16 επ, καθώς και ενδεικτικά απόφαση ΕΑ υπ' αριθ. 544/VII/2012, παρ. 45]. Με την άποψη αυτή συμφωνεί και ο Σύνδεσμος [βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, Τμήμα 6 υπό 6.1.i]. Ως προς τα «προϊόντα εκτός παντοπωλείου», ήτοι τα προϊόντα τα οποία ο τελικός καταναλωτής δεν αναμένει να προμηθευτεί από τα καταστήματα λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ για την κάλυψη των καθημερινών αναγκών του, όπως υφάσματα, εργαλεία, παιχνίδια, οικιακές συσκευές κ.λπ, ο ορισμός μπορεί να παραμείνει ανοιχτός [βλ. ενδεικτικά Μ.4590 - REWE/DELVITA, παρ. 10 επ., Μ.3905 – TESCO/CARREFOUR, παρ. 16 επ, καθώς και απόφαση ΕΑ υπ' αριθ. 496/VI/2010, παρ. 38. Βλ. επίσης απόφαση Γερμανικής ΑΑ υπ' αριθ. Β 2 – 333/07 EDEKA/TENGELMANN κ.α., σελ. 26, όπου διακρίνει τρεις κατηγορίες προϊόντων, Food, Non-Food I (άλλως Near-Food) και Non-Food II, με την τελευταία κατηγορία να μην εντάσσεται στην αγορά λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ].

12. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με παλαιότερες αποφάσεις της ΕΑ [βλ. ενδεικτικά αποφάσεις υπ' αριθ. 106/II/1999, υπό III.2, 176/III/2001 υπό III.1, 204/III/2001 υπό III, 330/V/2007 υπό IV.1.A, 381/V/2008 υπό III, 496/VI/2010, παρ. 36, 544/VII/2012, παρ. 43, 552/VII/2012, παρ. 35, 572/VII/2013, παρ. 29, 582/VII/2013 υπό Δ.1], η αγορά της λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ θα μπορούσε να διακριθεί περαιτέρω στις εξής κατηγορίες:

(α) στις αλυσίδες καταστημάτων (σούπερ μάρκετ και υπερμάρκετ), τα κύρια χαρακτηριστικά των οποίων είναι η διάθεση μεγάλης ποικιλίας προϊόντων (8.000-10.000 κωδικούς), περιλαμβανομένων προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας, η λειτουργία καταστημάτων σε μεγάλες κατά κανόνα επιφάνειες, οι μαζικές αγορές κυρίως τροφίμων από τους τελικούς καταναλωτές, το σύστημα αυτοεξυπηρέτησης των καταναλωτών, ο εφοδιασμός των καταστημάτων μέσω κεντρικών αποθηκών και οι κατά κανόνα χαμηλότερες τιμές σε σχέση με τα παραδοσιακά παντοπωλεία,

- (β) στα «εκπτώτικα καταστήματα» (soft discount stores and hard discount stores), κύρια χαρακτηριστικά των οποίων είναι οι κατά κανόνα ιδιαίτερα χαμηλές τιμές, η σχετικά μικρή ποικιλία προϊόντων με έμφαση στα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας, το κατά κύριο λόγο μικρό μέσο εμβαδό ανά κατάστημα, ο μεγάλος αριθμός και η αντίστοιχη διασπορά καταστημάτων, καθώς και τα χαμηλά λειτουργικά έξοδα, και
- (γ) στα παραδοσιακά παντοπωλεία, τα οποία βάσει της αντίληψης του τυπικού καταναλωτή διακρίνονται από τα καταστήματα ειδών σούπερ μάρκετ λόγω της περιορισμένης ποικιλίας προϊόντων, της προσωπικής σχέσης με τον πελάτη, του εκτεταμένου ωραρίου και της εξυπηρέτησης επειγουσών αναγκών σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Ειδικά ως προς τα παραδοσιακά παντοπωλεία έχει κριθεί από την ΕΑ [βλ. προαναφερόμενες αποφάσεις] ότι θα μπορούσαν να θεωρηθούν εν μέρει ανταγωνιστές των σούπερ μάρκετ στο βαθμό που αποτελούν για το μέσο καταναλωτή μία λογική εναλλακτική δυνατότητα για την κάλυψη των αναγκών του σε είδη διατροφής. Ως προς τα εκπτώτικα καταστήματα, αν και αρχικά το ζήτημα παρέμενε ανοιχτό [βλ. αποφάσεις Ε.Επ. Μ. 1684 - CARREFOUR/PROMODES, παρ. 12, και Μ.1221 - REWE/MEINL, παρ. 17], η Ε.Επ. σε μεταγενέστερες αποφάσεις της κατέληξε ότι τα σούπερ μάρκετ, οι υπεραγορές και τα εκπτώτικα καταστήματα αποτελούν άμεσους ανταγωνιστές [βλ. αποφάσεις Ε.Επ. Μ.3905 - TESCO/CARREFOUR, παρ. 12, Μ.4590 - REWE/DELVITA, παρ. 13, και Μ.6506 - GROUPE AUCHAN/MAGYAR HIPERMARKET, παρ. 10]. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την τρέχουσα πρακτική της Ε.Επ, η σχετική αγορά προϊόντος συνίσταται κατ' αρχάς στην αγορά λιανικής πώλησης διαρκών καταναλωτικών αγαθών μέσω των ανωτέρω τύπων καταστημάτων, που συνιστούν τα «σύγχρονα κανάλια διανομής» (modern distribution channels), εξαιρουμένων λοιπών καταστημάτων λιανικής πώλησης, όπως εξειδικευμένα καταστήματα (αρτοποιεία, κρεοπωλεία, καταστήματα ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.), πρατήρια καυσίμων, cash and carry κ.λπ. [βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.4590 - REWE/DELVITA, παρ. 9 και 12, Μ.1221 - REWE/MEINL, παρ. 11 επ., Μ.3905 - TESCO/CARREFOUR, παρ. 9 επ., καθώς και αποφάσεις ΕΑ υπ' αριθ. 496/VI/2010, παρ. 38, και 544/VII/2012, παρ. 45]. Ο βαθμός υποκατάστασης των υπηρεσιών που παρέχουν οι ανωτέρω κατηγορίες καταστημάτων διαφοροποιείται κατά περίπτωση και εξαρτάται και από την περιοχή αναφοράς (π.χ. αστικές, ημιαστικές, αγροτικές περιοχές), λόγω των πιθανών διαφορετικών αναγκών των κατοίκων διαφορετικών περιοχών, που οδηγούν και σε διαφοροποίηση των συνηθειών των καταναλωτών [βλ. απόφαση ΕΑ υπ' αριθ. 496/VI/2010, παρ. 37].

13. Από γεωγραφική άποψη [για τον ορισμό της σχετικής γεωγραφικής αγοράς βλ. απόφαση υπ' αριθ. 558/VII/2013 της ΕΑ – Έντυπο Γνωστοποίησης Συγκέντρωσης υπό 6.ii], η αγορά λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ σε επίπεδο διανομής ορίζεται κατ' αρχήν ανά νομό της ηπειρωτικής χώρας, στον οποίο δραστηριοποιούνται οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, καθώς ο νομός συνιστά ένα γεωγραφικό όριο που δηλώνει μία λογική δυνατότητα υποκατάστασης, χωρίς να αποκλείεται να ληφθούν υπόψη και όμοροι σε αυτόν νομοί. Στις περιπτώσεις των νήσων, το κάθε νησί αποτελεί διακριτή γεωγραφική αγορά, λόγω των δυσκολιών στη μετακίνηση του τελικού καταναλωτή [βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΕΑ υπ' αριθ. 582/VII/2013 υπό Δ.2, 572/VII/2013, παρ. 34, 544/VII/2012, παρ. 48, και 496/VI/2010, παρ. 46]. Σύμφωνα με την Ε.Επ, ως σχετικές γεωγραφικές

αγορές μπορούν κατ' αρχήν να ορισθούν οι τοπικές αγορές στις οποίες οι συμμετέχουσες εταιρίες διατηρούν καταστήματα [βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.1085 - PROMODES/CATTEU, παρ. 14, Μ.1221 - REWE/MEINL, παρ. 18, Μ.1684 - CARREFOUR/PROMODES, παρ. 24, Μ.3905 - TESCO/CARREFOUR, παρ. 18]. Αυτές οι τοπικές αγορές ορίζονται κατά κανόνα ως κύκλος με κέντρο το μεμονωμένο κατάστημα και με ακτίνα απόστασης ίση με περίπου είκοσι με τριάντα λεπτά διαδρομής με το αυτοκίνητο [βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.1085 - PROMODES/CATTEAU, παρ. 14, Μ.1221 - REWE/MEINL, παρ. 18, Μ.1684 - CARREFOUR/PROMODES, παρ. 24, Μ.3905 - TESCO/CARREFOUR, παρ. 18, Μ.4590 - REWE/DELVITA, παρ. 16 (όπου απουσία άλλων στατιστικών στοιχείων, λήφθηκε υπόψη το επίπεδο του Local Administrative Units 1, το οποίο αντιστοιχεί σε 77 τοπικές αγορές 100.000—200.000 κατοίκων περίπου) και Μ.6506 - GROUPE AUCHAN/MAGYAR HIPERMARKET, παρ. 13]. Στην περίπτωση, ωστόσο, που ένας μεγάλος αριθμός τοπικών αγορών, οι οποίες επηρεάζονται από τη συγκέντρωση, συνδέονται, λόγω της πυκνότητας των λειτουργούντων καταστημάτων και του πληθυσμού, με τρόπο τέτοιο ώστε να επικαλύπτονται και να καλύπτουν χωρίς κενά μια μεγαλύτερη περιφέρεια ή ακόμα και ολόκληρη την επικράτεια ενός κράτους, με συνέπεια την ομογενοποίηση των επικρατούντων σε αυτές συνθηκών ανταγωνισμού, τυχόν εξέταση των επιπτώσεων της συγκέντρωσης μόνο στο επίπεδο των εν λόγω τοπικών αγορών πιθανώς να μην απεικονίζει τις επιπτώσεις αυτής στην αγορά λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ [βλ. σχετικά ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.1221 - REWE/MEINL, παρ. 18, Μ.1085 - PROMODES/CATTEU, παρ. 15, και Μ.6506 - GROUPE AUCHAN/MAGYAR HIPERMARKET, παρ. 14]. Σε κάθε περίπτωση, το ζήτημα της περαιτέρω οριοθέτησης της γεωγραφικής αγοράς σε επίπεδο περιοχής και Τ.Κ. δύναται να παραμείνει ανοιχτό, στο βαθμό που το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της δεν θα διαφοροποιούνταν ως συνέπεια του εναλλακτικού ορισμού σε τοπικό επίπεδο [βλ. σχετικά αποφάσεις ΕΑ υπ' αριθ. 582/VII/2013 υπό Δ.2 και 572/VII/2013, παρ. 36].

14. Εν προκειμένω, και οι δύο συμμετέχουσες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην αγορά λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ σε επίπεδο διανομής, ενώ ως σχετικές γεωγραφικές αγορές για την εν λόγω αγορά, ορίζονται κατ' αρχήν οι περιοχές στις οποίες δραστηριοποιούνται τα μέρη και ειδικότερα στην Κρήτη οι νομοί Χανίων, Ρεθύμνου, Ηρακλείου και Λασιθίου, καθώς και έκαστο νησί στο οποίο δραστηριοποιείται η εξαγοραζόμενη εταιρία (ήτοι τα νησιά Τήνος, Νάξος, Πάρος, Σύρος, Μήλος, Σαντορίνη, Κάλυμνος και Χίος). Με την οριοθέτηση αυτή συμφωνεί και ο Σύνδεσμος [βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, Τμήμα 6 υπό 6.1. ii]. Περαιτέρω εξέταση του βαθμού υποκατάστασης από προϊόντική άποψη στις ανωτέρω υπό-αγορές παρέλκει, διότι η γνωστοποιηθείσα πράξη δεν εγείρει θέματα σε επίπεδο ανταγωνισμού υπό οιαδήποτε εκδοχή οριοθέτησης της σχετικής αγοράς. Επιπροσθέτως, και το ζήτημα της περαιτέρω οριοθέτησης της γεωγραφικής αγοράς στην παρούσα υπόθεση μπορεί να παραμείνει ανοικτό, καθόσον τα μέρη δραστηριοποιούνται σε διαφορετικές τοπικές γεωγραφικές αγορές και ως εκ τούτου το αποτέλεσμα της παρούσας αξιολόγησης δεν θα διαφοροποιούνταν ως συνέπεια του εναλλακτικού ορισμού σε τοπικό επίπεδο.

15. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι ο Συνεταιρισμός δραστηριοποιείται στην αγορά λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ στους ανωτέρω νομούς της Κρήτης και η εταιρία ΒΙΔΑΛΗΣ στα προαναφερόμενα νησιά, οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση εταιρίες δεν δραστηριοποιούνται στις ίδιες αγορές. Επιπροσθέτως, οι εν λόγω αγορές δεν συνιστούν γειτονικές γεωγραφικές αγορές. Ως εκ τούτου η αγορά λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ δεν συνιστά εν προκειμένω επηρεαζόμενη αγορά [για τον ορισμό βλ. απόφαση υπ' αριθ. 558/VII/2013 της ΕΑ – Έντυπο Γνωστοποίησης Συγκέντρωσης υπό 6iii].
16. Αν και δεν υφίστανται ακριβή μερίδια αγοράς για τις αγορές όπως ορίστηκαν ανωτέρω, σημειώνεται ότι βάσει των σχετικών διαθέσιμων ερευνών [βλ. κλαδική μελέτη της ICAP για τα super markets, Αύγουστος 2014 και προσκομισθείσες από τα μέρη έρευνες των εταιριών ερευνών Nielsen και IRI] και των στοιχείων που προσκόμισε η γνωστοποιούσα [βλ. Έντυπο Γνωστοποίησης, Τμήμα 7, και επιστολή με αριθ. πρωτ. 8281/17.11.2014], για το 2013 τα μερίδια αγοράς και των δύο συμμετεχουσών εταιριών στην ελληνική επικράτεια είναι εξαιρετικά χαμηλά, σε επίπεδα κάτω του 5%. Στην περιοχή της Κρήτης (εξαιρουμένων των εταιριών Lidl & Μαρινόπουλος) το μερίδιο του Συνεταιρισμού ανέρχεται σε [20-30%], ενώ το μερίδιο της ΒΙΔΑΛΗΣ στη νησιωτική Ελλάδα (πλην Κρήτης) ανερχόταν για το ίδιο έτος σε [5-10%].

Η αγορά εφοδιασμού

17. Η αγορά εφοδιασμού αφορά στην αμέσως προηγούμενη οικονομική βαθμίδα (upstream sector) από εκείνη της διανομής ειδών σούπερ μάρκετ και περιλαμβάνει την πώληση ειδών σούπερ μάρκετ από τους παραγωγούς/προμηθευτές σε πελάτες/αγοραστές, όπως οι επιχειρήσεις χονδρικού ή λιανικού εμπορίου και λοιπές επιχειρήσεις (π.χ. οι επιχειρήσεις του κλάδου HO.RE.CA.) [βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.4590 - REWE/DELVITA, παρ. 15, Μ.1684 - CARREFOUR/PROMODES, παρ. 14, Μ.5112 - REWE PLUS/DISCOUNT, παρ. 21, και Μ.1221 - REWE/MEINL, παρ. 75, καθώς και απόφαση ΕΑ υπ' αριθ. 496/VI/2010, παρ. 41. Βλ. επίσης και απόφαση Γαλλικής Αρχής Ανταγωνισμού υπ' αριθ. 14-DCC-173 DIA/CARREFOUR, παρ. 9].
18. Κατά την αξιολόγηση της υποκατάστασης από την πλευρά της ζήτησης στις αγορές εφοδιασμού λαμβάνεται υπόψη κατά πάγια πρακτική της Ε.Επ. το σύνολο των προϊόντων που οι παραγωγοί προσφέρουν ή θα μπορούσαν να προσφέρουν προς πώληση στις επιχειρήσεις πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ υπό εύλογους όρους και χωρίς υψηλά κόστη μεταστροφής. Η Ε.Επ. λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τη χαμηλή δυνατότητα των παραγωγών να μεταστρέψουν την παραγωγή τους σε διαφορετικές κατηγορίες προϊόντων, την ανάγκη των καταστημάτων πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ να προμηθεύονται μια ευρεία γκάμα προϊόντων και τις διαφορές στη διάρθρωση των προμηθευτών μεταξύ διαφόρων ομάδων προϊόντων κατέληξε ότι η αγορά εφοδιασμού διακρίνεται περαιτέρω βάσει ειδικότερων ομάδων συναφών προϊόντων, όπως κρέας και αλλαντικά, πουλερικά και αυγά, ψωμί και αρτοσκευάσματα, γαλακτοκομικά, φρέσκα φρούτα και λαχανικά, μύρα, κρασί και οινοπνευματώδη ποτά, μη αλκοολούχα ποτά, ζεστά ποτά, γλυκά, βασικά είδη διατροφής, κατεψυγμένα προϊόντα, βρεφικές τροφές, ζωοτροφές, προϊόντα για την περιποίηση του σώματος και καλλυντικά, απορρυπαντικά και είδη καθαρισμού κ.λπ. [βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Επ. Μ.1221 - REWE/MEINL, παρ. 76-78 και 81, Μ.4590 -

REWE/DELVITA, παρ. 15, και M.5112 - REWE PLUS/DISCOUNT, παρ. 21, καθώς και απόφαση ΕΑ υπ' αριθ. 496/VI/2010, παρ. 40 επ.]. Δεν αποκλείεται ωστόσο ορισμένες από τις αγορές εφοδιασμού των ανωτέρω ομάδων προϊόντων να διαθέτουν παρόμοια διάρθρωση ή μοτίβα ζήτησης και να μπορούν για το λόγο αυτό να εξεταστούν από κοινού [βλ. ενδεικτικά απόφαση Ε.Επ. Μ.784 – ΚΕΣΚΟ/ΤΥΚΟ, παρ. 34, καθώς και Γερμανική Αρχή Ανταγωνισμού, Summary of the Final Report of the Sector Inquiry into the food retail sector, 2014]. Εξάλλου, περαιτέρω διακρίσεις είναι δυνατές ανάλογα με το αν τα προς διάθεση προϊόντα είναι επώνυμα ή ιδιωτικής ετικέτας [βλ. Γερμανική Αρχή Ανταγωνισμού, Summary of the Final Report of the Sector Inquiry into the food retail sector, 2014].

19. Τέλος, η αγορά εφοδιασμού δύναται να διαιρεθεί περαιτέρω ανάλογα με τα κανάλια διανομής, καθώς κατά την αξιολόγηση των εναλλακτικών δυνατοτήτων που έχει έκαστος προμηθευτής για τη διάθεση των προϊόντων του, πέραν του λιανικού εμπορίου, λαμβάνονται υπόψη και λοιπά κανάλια διανομής, όπως το εξειδικευμένο εμπόριο, τα cash & carry, άλλες επιχειρήσεις χονδρικής, τα καταστήματα γαστρονομίας, τα καταστήματα καλλυντικών και φαρμάκων ή οι εξαγωγές [βλ. ενδεικτικά απόφαση Ε.Επ. Μ.1221 – REWE/MEINL, παρ. 81].
20. Από γεωγραφική άποψη, η αγορά εφοδιασμού εκτείνεται στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, αν ληφθεί ως κριτήριο η υποκατάσταση από την πλευρά των προμηθευτών των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης (βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εισαγωγείς), καθώς η ενίσχυση του δικτύου μιας αλυσίδας αυξάνει τον όγκο των αγορών που γίνονται συνολικά και κατά συνέπεια τη θέση της και τη διαπραγματευτική της δύναμη, τη δυνατότητα επιβολής όρων και ενδεχομένως τη δημιουργία σχέσεων οικονομικής εξάρτησης των προμηθευτών της [βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΕΑ 582/VII/2013 υπό Δ.2, 572/VII/2013, παρ. 34, 544/VII/2012, παρ. 48, και 496/VI/2010, παρ. 46].
21. Εν προκειμένω, και οι δύο συμμετέχουσες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην αγορά εφοδιασμού ειδών σούπερ μάρκετ, ενώ ως σχετική γεωγραφική αγορά ορίζεται το σύνολο της ελληνικής επικράτειας. Εξάλλου, δεν κρίνεται απαραίτητη η ακριβέστερη οριοθέτηση της σχετικής αγοράς εφοδιασμού, καθώς η εξεταζόμενη συγκέντρωση δεν αναμένεται να επιφέρει δυσμενείς επιπτώσεις στον ανταγωνισμό ανεξαρτήτως της όποιας κατάτμησης των αγορών.
22. Συγκεκριμένα, λαμβάνοντας υπόψη ως ένδειξη αναφοράς τα προαναφερόμενα μερίδια των συμμετεχουσών εταιριών στην αγορά λιανικής πώλησης σε επίπεδο διανομής, καθώς δεν υφίστανται στοιχεία μεριδίων αγοράς για την αγορά εφοδιασμού, εκτιμάται ότι τα αθροιστικά μερίδια των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιριών σε κάθε περίπτωση κυμαίνονται κάτω του 5%, και ως εκ τούτου ούτε η αγορά εφοδιασμού συνιστά εν προκειμένω επηρεαζόμενη αγορά.

Η αγορά χονδρικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ

23. Σύμφωνα με την Στατιστική Ταξινόμηση των Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας [NACE Rev1], το χονδρικό εμπόριο περιλαμβάνει επτά (7) επιμέρους και διακριτούς κλάδους, μεταξύ των οποίων ο κλάδος χονδρικού εμπορίου τροφίμων, ποτών και καπνού

[Πηγή: Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών: Συνθήκες αγοράς και ανταγωνισμός στην Ελληνική Οικονομία (Μέρος Α΄ και Μέρος Β΄), Αθήνα 2011] και ο κλάδος χονδρικού εμπορίου ειδών οικιακής χρήσης (παντοπωλείου). Οι εν λόγω αγορές μπορούν να διακριθούν περαιτέρω κατ' αρχήν ανά ειδικότερη ομάδα συναφών προϊόντων. Για παράδειγμα, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την εξειδίκευση των περισσότερων χονδρεμπόρων στη διανομή ορισμένων ειδών και τη σύναψη συμβάσεων διανομής μεταξύ αυτών και συγκεκριμένων προμηθευτών, το χονδρικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού μπορεί να διακριθεί σε επιμέρους κατηγορίες, όπως χονδρικό εμπόριο φρούτων και λαχανικών, κρέατος και προϊόντων κρέατος, γαλακτοκομικών προϊόντων, αυγών και βρώσιμων ελαίων και λιπών, ποτών, προϊόντων καπνού, ζάχαρης, σοκολάτας, ειδών ζαχαροπλαστικής, καφέ, τσαγιού, κακάο, μπαχαρικών, και άλλων τροφίμων (όπως ψάρια, καρκινοειδή και μαλάκια), καθώς και στο μη ειδικευμένο χονδρικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού [βλ. απόφαση ΕΑ. υπ' αριθ. 536/VI/2012, παρ. 15].

24. Περαιτέρω, οι ανωτέρω αγορές (κλάδος χονδρικού εμπορίου τροφίμων, ποτών και καπνού και κλάδος χονδρικού εμπορίου ειδών οικιακής χρήσης) δύναται να διακριθούν και ανά ειδικότερο κανάλι διανομής (π.χ. διανομή μέσω των μεγάλων αλυσίδων, των χονδρεμπόρων, των παραδοσιακών καταστημάτων τροφίμων και των μικρών σημείων πώλησης, όπως περίπτερα και ψιλικατζίδικα, κ.λπ.), αναλόγως του βαθμού εναλλαξιμότητας και υποκατάστασης των υπηρεσιών που παρέχουν, σε συνάρτηση ιδίως με το εύρος και την ποικιλία των προϊόντων που προσφέρουν, την αντίληψη του τυπικού καταναλωτή και την περιοχή αναφοράς [βλ. απόφαση ΕΑ υπ' αριθ. 536/VI/2012, παρ. 13].
25. Ειδικότερα, η αγορά χονδρικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ αποτελεί το ενδιάμεσο στάδιο μεταξύ του προμηθευτή (παραγωγού ή εισαγωγέα) και του λιανοπωλητή και λαμβάνει χώρα είτε μέσω των παραδοσιακών πρατηρίων-αποθηκών χονδρεμπορίου είτε μέσω των αποκαλούμενων «cash and carry» υπεραγορών, στις οποίες διενεργούνται σχεδόν αποκλειστικά χονδρικές πωλήσεις προϊόντων, απευθυνόμενες κυρίως σε επαγγελματίες [βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΕΑ υπ' αριθ. 330/V/2007, υπό IV.1.B, και 536/VI/2012, παρ. 14].
26. Από γεωγραφική άποψη η αγορά της χονδρικής πώλησης εκτείνεται στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας. Λόγω της δραστηριοποίησης των περισσότερων χονδρεμπορικών εταιριών σε συγκεκριμένες περιοχές της Ελλάδας, δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο περαιτέρω κατάτμησης της γεωγραφικής αγοράς σε επίπεδο όμορων νομών ή/και περιφερειών, στο βαθμό που υφίσταται σημαντικός βαθμός εναλλαξιμότητας ή/και η ύπαρξη αλυσίδας υποκατάστασης [βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΕΑ υπ' αριθ. 536/VI/2012, παρ. 19, και 330/V/2007 υπό IV.2].
27. Στην κρινόμενη υπόθεση, και τα δύο συμμετέχοντα μέρη δραστηριοποιούνται στην αγορά χονδρικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ, ενώ ως σχετική γεωγραφική αγορά ορίζεται το σύνολο της ελληνικής επικράτειας. Εξάλλου, από άποψη προϊόντων δεν κρίνεται απαραίτητη η ακριβέστερη οριοθέτηση της εν λόγω αγοράς, διότι υπό οποιαδήποτε κατάτμηση αυτής η εξεταζόμενη συγκέντρωση δεν δύναται να περιορίσει

σημαντικά τον ανταγωνισμό. Ούτε από γεωγραφική άποψη, κρίνεται αναγκαία η περαιτέρω διερεύνηση της σχετικής γεωγραφικής αγοράς για τους σκοπούς της παρούσας συγκέντρωσης, καθόσον σε περίπτωση ορισμού αυτής σε επίπεδο όμορων νομών ή/και περιφερειών δεν υφίσταται σχετική επικάλυψη μεταξύ των συμμετεχουσών εταιριών.

28. Συγκεκριμένα, ακόμη και αν η αγορά χονδρικής πώλησης θεωρηθεί ότι από γεωγραφική άποψη καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας το συνδυαστικό μερίδιο των μερών υπολείπεται αισθητά του 15%. Επομένως, ούτε η εν λόγω αγορά συνιστά επηρεαζόμενη αγορά για τους σκοπούς της παρούσας συγκέντρωσης.
29. Εν κατακλείδι, λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, η υπό εξέταση συγκέντρωση αφορά στις αγορές:
- (α) λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ σε επίπεδο διανομής, η οποία από γεωγραφική άποψη ορίζεται ανά νομό Χανίων, Ρεθύμνου, Ηρακλείου και Λασιθίου καθώς και ανά νήσο Τήνο, Νάξο, Πάρο, Σύρο, Μήλο, Σαντορίνη, Κάλυμνο και Χίο,
 - (β) εφοδιασμού ειδών σούπερ μάρκετ, η οποία από γεωγραφική άποψη καταλαμβάνει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, και
 - (γ) χονδρικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ, η οποία από γεωγραφική άποψη καταλαμβάνει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

Εκ των ανωτέρω αγορών, ουδεμία δεν συνιστά εν προκειμένω επηρεαζόμενη αγορά.

Δ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

30. Η υπό κρίση πράξη συνιστά οριζόντια συγκέντρωση, καθώς οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στις ίδιες σχετικές αγορές προϊόντων [βλ. Κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, ΕΕ 5.2.2004 C 31/03, παρ. 5]. Δεδομένου ότι οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση εταιρίες δεν δραστηριοποιούνται στις ίδιες γεωγραφικές αγορές ούτε σε γειτονικές γεωγραφικές αγορές στην αγορά λιανικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ, ενώ στις άλλες δύο αγορές τα μερίδια αγοράς τους, ατομικά ή αθροιστικά, είναι χαμηλά, δεν υφίστανται επηρεαζόμενες αγορές, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω [υπό Γ]. Ως εκ τούτου, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν θα επιφέρει αλλαγές στη δομή της αγοράς και κατά συνέπεια δεν θα επηρεάσει το επίπεδο ανταγωνισμού, καθώς τα μερίδια αγοράς στις τοπικές γεωγραφικές αγορές δεν θα μεταβληθούν, ενώ η μεταβολή του μεριδίου της γνωστοποιούσας στην ελληνική επικράτεια, μετά την ολοκλήρωση της υπό κρίση συγκέντρωσης θα μεταβληθεί οριακά κατά ποσοστό μικρότερο του [0-5]% στην αγορά χονδρικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ. Το ανωτέρω συμπέρασμα ισχύει εν προκειμένω και ως προς την αγορά εφοδιασμού, δεδομένου του μεγέθους των συμμετεχουσών εταιριών, του ύψους του κύκλου εργασιών που πραγματοποιούν στις αγορές λιανικής και χονδρικής πώλησης ειδών σούπερ μάρκετ, των αντίστοιχων μεγεθών των ανταγωνιστών τους, αλλά και των πανελλήνιων μεριδίων τους, που υπολείπονται σημαντικά του 5%. Ενόψει των ανωτέρω, ως αποτέλεσμα της παρούσας συγκέντρωσης δεν πιθανολογείται κατά το άρθρο 7 παρ. 1 και 2 του ν. 3959/2011 ότι θα επέλθει ουσιαστική μεταβολή στην διάρθρωση των σχετικών αγορών, τον πραγματικό ή δυνητικό ανταγωνισμό και τις εναλλακτικές δυνατότητες επιλογής προμηθευτών και πελατών και

επομένως εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις προαναφερόμενες αγορές.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Το Τμήμα της Επιτροπής Ανταγωνισμού, το οποίο συγκροτήθηκε με την από 14/11/2014 κλήρωση, **ομόφωνα εγκρίνει**, κατ' άρθρο 8 παρ. 3 ν. 3959/2011, την από 3.11.2014 (αριθ. πρωτ. 7961) γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που αφορά στην απόκτηση του ελέγχου της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΙΔΑΛΗΣ ΜΑΡΚΕΤ Α.Ε.» από τον συνεταιρισμό με την επωνυμία «ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΜΕΛΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ», δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, παρότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6 ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επιμέρους αγορές στις οποίες αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **28^η Νοεμβρίου 2014**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 3959/2011.

Ο Πρόεδρος

Η Συντάκτης της Απόφασης

Δημήτριος Κυριτσάκης

Λευκοθέα Ντέκα

Η Γραμματέας

Παρασκευή Α. Ζαχαριά